

Középdunántuli Vízügyi Igazgatóság
mint I. foku Vízügyi Hatóság
Székesfehérvár, Balatoni út 6.
Telefon: 28-09. Postafiók: 81

VIZIKÖNYVI PÉLDANY

Szám: 11.745/1968.

Előadó: Hoór/Kné.

Tárgy: Zámolyi tározó vízjogi létesítési engedélye.

VIZIKÖNYVI SZÁM: Császár viz XIII/80.

H a t á r o z a t.

A Vízügyi Igazgatóság mint I. foku vízügyi hatóság a zámolyi tározó létesítésével kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket az 1964. évi IV. t.v. 27.§. /1/ bek-e és a 31/1965. sz. OVF. utasítás 1 § /2/ bekezdésében biztosított jogkörében az alábbiak szerint állapítja meg.

A./
1. §.

A Középdunántuli Vízügyi Igazgatóság jogot nyer arra, hogy Zámoly, Pátka, Csákvár községek közigazgatási területén - a Velencei tó vízszintszabályozására - a tározó építési munkáit az alábbi kikötések betartása mellett elvégezze.

A vizimunka tervét a Középdunántuli Vízügyi Igazgatóság Tervezési Osztálya F-Z/6 szám alatt készítette.

Az evvel kapcsolatos munkák elvégzését az érintett és szomszédos birtokosok - kártalanítás mellett - tűrni tartoznak.

2. §.

Az engedélyezett munkák célja: a Velencei tó vízszintszabályozása.

3. §.

Az 1.§.-ban meghatározott tározó a Császárvíz völgyének a 15+610 szelvényétől kezdve Csákvár, Pátka, Zámoly községek közigazgatási területén a 2-es és 3-as rajzszámú helyszínrajzokon bejelölt helyen építendő.

A völgy lezárása a 4-es rajzszámú helyszínrajzon meghatározott helyen történjék.

A zárótöltés a helyszínen található anyagokból készüljön az 5-ös rajzszámú terv szerint, vegyes szelvényvel, az alábbiak szerint:

Koronaszélesség 5,0 m, mentett oldali részü a 127,90 szint felett 1:2 alatta 1:3 hajlású, a víz felőli részü 127,00 szint felett 1:2 alatt 1:3 hajlású, a 127 szintnél 1,0 m széles padkával.

A töltés lábához a műtárgyszelvényen látható módon szivárgó készíten-
dő. A szivárgóból a vizet a vizelvezető zsilip kitorkolási végébe
kell vezetni. A mások szivárgót közvetlenül a töltés lábánál kell
készíteni.

A völgyfenék vízzáróvá tétele réseléssel történjék s ennek megfele-
lően a vízzáró mag a töltésben függőlegesen építendő be. /Figyelem-
mel a 6 sz. terven feltüntetett talajrétegződésre/

A tározó minimális vízszintél /127,50 m/ 500.000 m³ tározótér 50 há-
/87 kh/ vízfelület

üzemi vízszintnél /130,40/ 4.500.000 m³ tározótér 272 há /473 kh/
vízfelület

árvízi tulduzzasztásnál /131,40/ 7.800.000 m³ tározótér 383 há
/665 kh/ vízfelületet foglal el.

A tározóba a téli félévben lefolyó vizeket kell összegyűjteni s a
nyári szükségletnek megfelelően lehet a tóba engedni.

A nyári félévkor érkező vizeket az érkezés idejével egy időben kell
továbbengedni, kivéve a nagyobb záporok vizét melyet a vi. használa-
tok sérelme nélkül szintén vissza lehet tartani.

A tározó üzemével száraz nyáron a megelőző vízállástól függően 10-15
cm-es vízszintemelés, árvizek részbeni visszatartásával pedig 30 cm-es
vízszintcsökkenés érhető el a Velencei tóban.

A víztároló üzemével kapcsolatban /rendeltetésük szerint megkülön-
bözítve/ az alábbi műtárgyak építendőek:

a./ Vízeresztésre szolgáló 1,00 /1,20 zsilip/ /1 sz. műtárgy/

b./ Tulfolyó kitorkolási műtárgya /2 sz. műtárgy/

c./ " " bukói /3-7 sz. műtárgy/

d./ Vizhozammérő műtárgyak.

Az 1. sz. műtárgy VIZITERV tipusterv alapján készüljön a 8-as rajz-
számu tervek szerint. A műtárgy rendeltetése vízeresztés a Velencei
tóba, a tározó tó teljes lecsapolása, kisebb árvizek /5-6 m³/sec/
átvezetése.

A 2 sz. tulfolyó kitorkolási műtárgya /a 7/2 terv szerint/ 5,0x4,0 m
nyílású billenő táblával és halráccsal ellátott zsilip legyen, a
töltés tengelyébe építve. Vizátvezető képessége 1,0 m vízoszlop ese-
tén 40 m³/sec, ami az 1 %-os valószínűségű árvízi hozammal egyenlő.

A műtárgy a tervek szerint két kezelőhíddal korláttal készüljön.
/A billenőtáblás zsilipszerkezet az 1-7/9 terv szerint készüljön/

A 7/1 rajzszámu tulfolyó hosszszelvényén feltüntetett helyekre bukó
építendő be a 7/4 és 7/5 tervek szerint.

3-6 sz 1,5 m bukók a túlfolyó csatorna lejtésének csökkentésére készítedők KLT elemekből. Bukási nyíláshélességük 20,0 m. Az alvizi oldalon KLT elemből energiatörő fogakat kell elhelyezni.

7 sz 0,5 m bukó ugy építendő mint az előző bukók, csak 0,5 m a legyőzendő szintkülönbség.

A 2 sz műtárgy rendeltetése az árvizhozam csökkentése s a kisebb árvizek időleges visszatartása. A műtárgyat követően az alvizi oldalon kőszórás készítendő az esetleges kimosások meggátlására.

A vízhozammérő műtárgyakat a 2-es rajzszámu helyszinrajzon bejelölt helyen /a Forráspatakon és Császárvizen/ a 10/1 rajzszámu terv szerint kell megépíteni.

A burkolt mederből csövet kell kiágasztatni és bekötni a 100/75-ös aknába, ahol rajzoló vízmérce lesz elhelyezve. Vízmércét kell elhelyezni a túlfolyóra, a zsilip aknájára és a leürítő cső végére.

A túlfolyó csatorna esése 3 ‰, fenékszélessége 20,0 m, rézsűje 1:2 legyen 7/1 terv szerint. A fenékszélesség a Császárvizbe való torkolás után 5,0 m-re majd 3 m-re csökkentendő.

Az 1 sz műtárgyat megelőző és követő csatorna a Császárviz új medrére lesz. A tározóba lévő mederszakasz 50 m hosszúságban 20 m szélességben halágyak képzendő ki. A kiindulási csővéget követő csatornaszakasz fenékszélessége 3,0 m a jelenlegi Császárviz medrébe torkolljon, fenékeljtése 1 ‰, rézsűhajlása 1:2 legyen. A völgyzárógát hullámvédelmére szolgáló mű a 9 sz terv szerint készítendő előregyártott beton lapokból. A védendő töltés magasság 13,20 m.

A burkolatot két helyen vizsgáló járdával kell megszakítani a 128,45 és a 130,40 szintnél. A vizsgáló járda KLT elemekből készítendő. A járda egyúttal hullámtörésre is alkalmas. A felső lezárás is vizsgáló járdával történjék.

A burkolat alá 15 cm vtg. kavicsagyazat helyezendő el.

H A tóban kialakuló vizinővényzet irtására a dinnyési ivadéknevelő tógazdaság növényevő halakat telepít a tóba.

4. §.

A Középdunántúli Vízügyi Igazgatóság jogosult:

Jelen határozat 2-3.§.-aiban meghatározott víztároló építési munkáit elvégezni, egyben

5. §.

köteleles:

- a./ a víztároló építési munkák végzése során okozott s hatóságilag is igazolt károkat /zöldkár/ megtéríteni,
- b./ a Csészárvíz alsó szakaszán engedélyezett vízhasználatok engedélyben kikötött vízmennyiséget mindenkor biztosítani. /Pákoz, Dinnyés térségi halastavak/
- c./ a tározóból leeresztett vízmennyiség mérésére műtárgyat beépíteni. /Tervezői művezetés keretében/
- d./ a tározó üzemeltetési utasítását elkészíttetni.
- e./ a távvezeték 95-96 oszlopközei között 30 m-en belül végzendő munkákhoz /tulfolyó levezető csatorna/ az OVIT székesfehérvári üzemegység felügyeletét kérni.
- f./ az öntözővíz kivételét esetenként, ideiglenesen engedélyezni, a fő elsőfokos feladatának sérelme nélkül.
- g./ az IG és TSz kértalanítási igényét kielégíteni.

6. §.

A terv magassági adatai a szintezés következő alappontjára vonatkoznak:

Zémoly községben a Bossuth L. utcán a ref. templom utca felőli falában csap /023103 számú/ magassága 141,145 m. a.f.

7. §.

A határozatban felsorolt jogok és kötelezettségek a jogutódokra is átszállanak.

8. §.

A vízjogi engedély határozatlan időre szól. Az engedély népgazdasági érdekből, vagy az engedélyes kérelmére bármikor módosítható, szüneteltethető, vagy vissza is vonható.

A vízjogi engedélyezés nem mentesíti építetőt abbeli kötelezettsége alól, hogy az építéshez szükséges egyéb hatósági engedélyeket is megszerezze.

9. §.

A határozat kiegészítő részei:

- 1./ Műszaki leírás

- 2./ Átnézetes helyszínrajz
- 3./ Kétegvonalas helyszínrajz
- 4./ Készletes helyszínrajz
- 5./ Töltés hossz és mintaszelvénye
- 6./ Talajrétegződés a völgyzárógát tengelyében
- 7./ Tűlfolyó tervei 63 db.
- 8./ Vízleeresztő zsilip tervei 35 db.
- 9./ Hullámvédőmű terve
- 10./ Víz mérő műtárgyak terve
- 11./ Rajzoló vízmérce felerősítése
- 12./ Organizációs helyszínrajz
- 13./ Műtárgyjegyzék
- 14./ Tárgyalási jkv.

10. §.

A Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság köteles az engedélyezett munkákat 1970 dec. 31-ig befejezni, s azt követően 8 napon belül a hatósági felülvizsgálatot megtartani.

B./

Az eljárás illetékmentes.

C./

E határozat ellen fellebbezéssel lehet élni. A fellebbezést a kézbesítéstől számított 15 nap alatt az Országos Vízügyi Hivatalhoz /Budapest, v., Alkotmány u. 29./ címezve a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóságnál 2 példányban kell beadni.

A fellebbezés illetéke a 11/1966. PM. sz. rendelet 67.§. /2/ bek. b./ pontja értelmében 30,- Ft, melyet a beadványon bélyegjegyekben kell leróni.

D./

A határozatot kapják:

- 1./ KDT. Vízügyi Igazgatóság Vizrendezési Osztálya, mint engedélyes /5 pld./
- 2./ Községi Tanács VB. Zámoly,
- 3./ Járási Tanács VB. Cs. Cso. Szfvár,
- 4./ Megyei Tanács VB. LKV. Osztály, Szfvár,
- 5./ Megyei Tanács VB. Mg. Él. Oszt. Szfvár,
- 6./ Járási Tanács VB. Mg. Él. Oszt. Szfvár,
- 7./ Járási Tanács VB. Mg. Él. Oszt. Bicske,
- 8./ Járási Tanács VB. Cs. Cso. Bicske,
- 9./ Megyei Földhivatal, Székesfehérvár,
- 10./ Községi Tanács VB. Csákvár,
- 11./ Állami Gazdaság, Csákvár,
- 12./ Községi Tanács VB. Pátka,

- 13./ "Aranykalász" Mg. Tsz. Pátka,
- 14./ "Petőfi" Mg. Tsz. Zámoly,
- 15./ OVIT. Bp. XIII., Révai u. 18.
- 16./ ÉDÁSZ. Üzletigazgatóság, Szfvár,
- 17./ VIB. Agárd, Kalóz u. 1.
- 18./ MÁV. Igazgatóság, Bp. VIII., Kerepesi u. 2.
- 19./ Budapestvidéki Postaigazgatóság, Bp. III., Váci u. 34.
- 20./ Helyközi Távbeszélő Ig. Bp. VIII., Horváth M. tér 17-19.
- 21./ Országos Halászati Felügyelőség, Bp. V., Kossuth tér 11.
- 22./ Halászati TSz. Velence,
- 23./ Nádgazdasági Vállalat, Velence,
- 24./ Országos Természetvédelmi Hiv. Bp. XI., Költő u. 2.
- 25./ Halászati Termelőszövetkezetek Szövetsége, Bp. V. Akadémia u. 1-3.
- 26./ Vízügyi Igazgatóság Szakaszmérnöksége, Szfvár,
- 27./ Vízügyi Igazgatóság Vizgazd. Fejl. Csop. H.
- 28./ Vízügyi Igazgatóság Vizhasznosítási Oszt. H.
- 29./ Vízügyi Igazgatóságnál az ügy előadója,
- 30./ Vízügyi Igazgatóságnál a Tervezési Oszt. H.
- 31./ Vízügyi Igazgatóságnál a vízikönyv vezetője.

I n d o k o l á s.

A vízügyi hatóság tárgyi ügyben 1968. augusztus 27-én helyszíni eljárást tartott. Az eljárásba bevont hatóságok, szakigazgatási szervek, valamint a termelőszövetkezetek és Állami Gazdaság képviselői a tervet kivitelezésre alkalmasnak találták, annak engedélyezését javasolták.

A Fejér Megyei Földhivatal Földhasznosítási Osztálya 1967. VIII. 8-án 1115/1967. szám alatt hozzájárulását az igényelt területnek mezőgazdasági művelés alól való kivonásához megadta.

A területfelhasználási engedélyt a Fejér Megyei Tanács VB. ÉKV. Osztálya szintén megadta, 1967. július 25-én 34987/1967. és 31785/2/1968 számok alatt.

Az 5.§. b./ pontjában engedélyes felé a vízszolgáltatást elő kellett írni mivel a tározó létesítése nem korlátozhatja a már meglévő és engedélyezett halastavak üzemét.

Az 5.§. c./ pontjában a leeresztésre kerülő vízmennyiség mérhetőségére vízmérő műtárgy beépítését kellett előírni.

Az üzemeltetési engedély kiadhatósága érdekében az 5.§. d./ pontjában az üzemeltetési utasítás elkészítését írta elő a vízügyi hatóság, míg az

5.§. e./ pontjában az OVIT előírását kellett figyelembe venni a távvezeték keresztezése vonatkozásában.

A Tsz és Állami Gazdaság azon kívánságának miszerint az öntözési és halászáti jogot az építendő tározóból adja meg a vízügyi hatóság nem adhatott helyt mivel a tárgyi tározó a Velencei tó vízszintszabályozására épül. /lásd Országos Vízügyi Hivatal 4454/1968. számú utasítását/

A halászáti jog megadása egyébként sem a vízügyi hatóság, hanem a MÉM. feladata s attól kell igényelni. A halasításnál viszont figyelembe veendő az a tény hogy a tó teljes leürítésével számolni kell.

Az 5.§. f./ pontjában az öntözővíz esetenkénti ideiglenes engedéllyel való kivételét írta elő a hatóság a tó elsődleges feladatának sérelme nélkül.

Az 5.§. g./ pontjában a kártalanítást írta elő a vízügyi hatóság mivel a vizimunka kivitelezéséhez a TSz-ek és ÁG csak ennek figyelembevételével járult hozzá.

A Helyközi Távbeszélő Igazgatóság 15549/1968. számú beadványában közölte, hogy tárgyi vizimunka kezelésükben lévő létesítményt nem érint, ugyszintén postai érdeket sem.

A Csákvári Tanács kifogásával azonban nem értett egyet a vízügyi hatóság mivel a Császárvíz meder csákvári rétre eső szakaszának /Forna-Gurdi kb. 6,0 kh szakasz/ jókarbahelyezése hatástalan lenne, mert a Forna pusztánál meglévő műtárgy küszöbe magas így a meder a szakszerűtlenül megépített hid miatt nem láthatja el funkcióját.

A MÁV Igazgatóság kérelmének sem adott helyt a vízügyi hatóság mivel a tározótól 3-4 km-re lévő Bicske-Szfvári vasutvonal alatti 6,0 m nyílású vb hid eddig is elvezette a Q 1 %-os vízhozamot a hídfő és hid fenék káros kimosása nélkül, így a 100 évenként előforduló vízhozam ezután sem fog káros kimosásokat okozni, figyelembe véve a terv szerint épülő árapasztót. Így a hidnyílás burkolását népgazdasági szempont figyelembevételével nem írta elő a vízügyi hatóság. Az esetleg előálló katasztrófális helyzetből /és nem helytelen üzemeltetésből/ adódó gátszakaadás esetén, az okozott kár elemi kár jellegű, s azt így is kell elbírálni.

Tekintve a vitzározó népgazdasági jelentőségét a rendelkező rész szerint kellett határozni.

Székesfehérvár, 1968. október 15.

